

Handläggare
Andreas Kagg Stenmalm
Telefon: 08-50809776**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-01-23

Förslag om alkoholförbud i delar av kvarteret Spelbomskan

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att besluta om att införa alkoholförbud i delar av kvarteret Spelbomskan enligt bifogad karta.

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår alkoholförbud i delar av kvarteret Spelbomskan, vid Observatorielundens norra del. Alkoholförbud är en av flera insatser som bedöms kunna möta utmaningarna med brottslighet, ordningsstörningar och otrygghet i området. Införandet av alkoholförbud kan ha en positiv effekt på tryggheten och för att minska brottsligheten och även till viss del ha en motverkande effekt på narkotikabrottsligheten i området. Ett alkoholförbud är en preventiv åtgärd som kan möjliggöra ett effektivt och riktat arbete mot gruppen med beroendeproblematik för Polismyndigheten och därmed förbättra tryggheten i området. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med de övriga brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatserna ska få genomslag.

Bakgrund

Kvarteret Spelbomskan, vid den norra delen av Observatorielunden längs med Odengatan, har under flera år haft problem med personer som brukar stora mängder alkohol, vilket har en negativ inverkan på tryggheten i området. Det här är ett problem som framkommit i tidigare platssamverkansmöten med verksamma aktörer i området och lyftes även på senaste trygghetsvandringen i oktober 2024. Mot bakgrund av det som beskrivs föreslår förvaltningen ett alkoholförbud i aktuellt område.

Ärendet

Observatorielunden har tidigare, mellan åren 2017-2023, av polisen klassats som en öppen drogscen. År 2024 upphörde Observatorielunden att klassas som öppen drogscen. Trots att klassningen tagits bort kvarstår alkohol- och narkotikarelaterade

problem. I området uppehåller sig fortsatt många personer med missbruksproblem. Både narkotika- och alkoholbruk sker i aktuellt område som ansökan avser vilket delvis kan förklaras med att platsen ligger i nära anslutning till systembolaget.

Det är ofta förekommande att personal från Observatorielundens skola, kulturskolan och även andra verksamheter i området hör av sig till stadsdelsförvaltningen om att alkoholpåverkade individer dricker alkoholhaltiga drycker, är berusade och uppträder ordningsstörande till följd av alkoholberusningen. Andra konsekvenser alkoholdrickandet medför är nedskräpning, krossat glas, offentlig urinering och att de berusade individerna uppträder avvikande genom att vara högljudda och att bråk uppstår. De följdkonsekvenser som den höga alkoholkonsumtionen och ordningsstörningarna har i området är att folk inte vågar passera här vilket i sin tur bidrar till att platsen blir ännu mer ödslig och tom på folk. Detta kan i sin tur underlätta för narkotikaaffärer och att andra brott kan begås då upptäcktsrisken minskar till följd av minskad genomströmning av människor och avsaknad av social kontroll.

Det krävs många olika insatser för att situationen ska förändras till det bättre på en plats där det är hög otrygghet, brottslighet och problem med ordningsstörningar. Förutom insatser i den fysiska miljön med både god förvaltning, gestaltning, platsaktivering och hög närvaro av polis och sociala insatser behövs även ytterligare brottspreventiva insatser för att förebygga narkotikabrottslighet såväl som övrig brottslighet och ordningsstörningar i området. Införandet av alkoholförbud i området kan underlätta för polisens möjligheter och eventuellt i framtiden även ordningsvakter, att förebygga brott och ordningsstörningar om de i ett tidigt skede kan avvisa alkoholdrickande individer innan de begår brott och uppträder ordningsstörande. Med tanke på det tillstånd som rått under flera års tid med hög grad av narkotikahantering i området anser förvaltningen att det är motiverat att denna plats prioriteras när det gäller alkoholförbud och allmänt en bättre kontroll. Ett av symptomen på en öppen drogscen är att det finns en tolerans för avvikande beteende som det i förlängningen kan leda till om det höga alkoholintaget i området fortsätter.

Det går aldrig att helt fastslå vilka exakta orsaker som finns till en viss typ av brottslighet och ordningsstörningar i ett område. Ofta är det flera orsaker som bidrar. Förvaltningens bedömning är att alkoholmissbruket i aktuellt område är en av dessa bidragande orsaker och att det finns behov av att begränsa rättigheten att dricka alkohol i området kring Observatorielunden.

På Observatorielundens kulle innebär tillåtelsen att dricka alkohol ett positivt inslag då målgruppen som nyttjar denna möjlighet bidrar till att grönytan befolkas under de varmare årstiderna. Alkoholförtäringen sker under kontrollerade former och människornas närvaro bidrar till ökad trygghet.

Vid den norra delen av Observatorielunden, i kvarteret Spelbomskan, har tillåtelsen oftast en motsatt effekt på tryggheten i området då en stor del av de personer som uppehåller sig där vill hålla sig i det dolda när de dricker. De dricker alkohol och betar sig på ett sätt som inte skulle accepteras av övrig allmänhet. De har ett mer uppenbart syfte med drickandet, att berusa sig. Här sker förtäringen under icke kontrollerade former.

När dessa situationer uppstår påverkar det även tryggheten negativt för skolans elever som använder en del av ytan som skolgård. Även kulturskolans elever passerar ofta området på väg till och från kulturskolans verksamhet.

I en lokal trygghetsundersökning som genomfördes för två år sedan, som boende i området deltog i, framkom det att området kring den norra delen av Observatorielunden upplevdes som den otryggaste platsen att vistas på både på dagtid och kvällstid. De främsta skälen till att platsen upplevdes som otrygg var att det uppehöll sig missbrukare och berusade personer som störde ordningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom säkerhets- och trygghetsenheten på kvalitetsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa ett alkoholförbud i delar av kvarteret Spelbomskan enligt bifogad karta.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Alkoholförbudsområde Spelbomskan/Observatorielunden
2. Statistik på ordningsstörningar från Tyck till
3. Trygghetsundersökning Spelbomskan/Observatorielunden
4. Polisiär statistik
5. Alkoholrelaterat underlag 2023-2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-01-13
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-01-13